

SELETUSKIRI

regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri määruste muutmine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 132 lõike 2 alusel ning komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2023/2430, millega kehtestatakse turustamisstandarditele vastavuse kontrolli eeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, teatavate töödeldud puu- ja köögiviljatoodete sektoris ning banaanisektoris (ELT L 2023/2430, 03.11.2023, lk 1—18), artikli 3 lõigete 1 ja 3 ning artikli 10 lõike 1 alusel.

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Maaeluministri määruste muutmine“ eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) muudetakse maaeluministri 11. augusti 2015. a määrust nr 81 „Puu- ja köögivilja turustamisstandarditele vastavuse järelevalve täpsem kord ning turustamisstandarditele vastavuse järelevalve erikord jaemüügi etapil“ (edaspidi *määrus nr 81*) ja maaeluministri 4. septembri 2015. a määrust nr 1 „Täpsemad tingimused ettevõtja andmete kandmiseks puu- ja köögivilja turustavate ettevõtjate andmekogusse ning puu- ja köögivilja turustamisstandarditele vastavuse kontrollimise koolituse nõuded“ (edaspidi *määrus nr 1*). Nimetatud määruste muutmise vajadus tuleneb asjaolust, et komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 543/2011, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 üksikasjalikud rakenduseeskirjad seoses puu- ja köögiviljasektori ning töödeldud puu- ja köögivilja sektoriga (ELT L 157, 15.06.2011, lk 1–163), muutub kehtetuks alates 1. jaanuarist 2025. aastal, mil jõustub komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2023/2429, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 turustamisstandardite osas puu- ja köögiviljasektoris, teatavate töödeldud puu- ja köögiviljatoodete puhul ja banaanisektoris ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 1666/1999 ning komisjoni rakendusmäärused (EL) nr 543/2011 ja (EL) nr 1333/2011 (ELT L2023/2429, 03.11.2023, lk 1–77), ning kohaldub komisjoni rakendusmäärus (EL) nr 2023/2430, millega kehtestatakse turustamisstandarditele vastavuse kontrolli eeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, teatavate töödeldud puu- ja köögiviljatoodete sektoris ning banaanisektoris (ELT L 2023/2430, 03.11.2023, lk 1–18). Seetõttu on vaja ajakohastada maaeluministri määruseid nr 1 ja 81.

Eelnõu ja seletuskirja koostas Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi põllumajanduspoliitika osakonna peaspetsialist Renata Tsaturjan (625 6507, renata.tsaturjan@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule tegi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Christel Ilves (625 6261, christel.ilves@agri.ee). Keeleliselt toimetas eelnõu Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Leeni Kohal (5698 3427, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu §-ga 1 muudetakse määrust nr 81, milles asendatakse viited komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 543/2011 viidetega komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 2023/2430.

Eelnõu § 1 punktiga 1 kehtestatakse määruse nr 81 preambul uues sõnastuses tulenevalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 kehtivuse lõppemisest ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2023/2430 jõustumisest.

Eelnõu § 1 punktiga 2 asendatakse määruse nr 81 § 1 lõikes 2 viide komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 543/2011 viitega komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 2023/2430, sest 1. jaanuaril 2025. aastal jõustub uus komisjoni rakendusmäärus, millega kehtestatakse turustamisstandarditele vastavuse kontrolli eeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, teatavate töödeldud puu- ja köögiviljatoodete sektoris ning banaanisektoris.

Eelnõu § 1 punktiga 3 asendatakse määruse nr 81 § 2 lõikes 1 viide komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 artiklile 11 viitega komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2023/2430 artiklile 5.

Eelnõu § 1 punktiga 4 tunnistatakse kehtetuks määruse nr 81 § 2 lõige 4, millega kehtestati erand konkreetsete turustamisstandardite kohaldamisele toodete suhtes, mida müüakse jaemüügis tarbijale koduseks töötlemiseks. Komisjoni delegeeritud määruse 2023/2429 jõustumisel muutub see otsekohalduvaks.

Eelnõu § 1 punktiga 5 täpsustatakse määruse nr 81 § 3 lõike 2 punkte 3 ja 4. Muudatus tehakse, arvestades komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2023/2429 lisas kehtestatud tsitrusviljade uuendatud turustamisstandardit, mida kohaldatakse ka greipidele, laimidele ja pomelitele. Seepärast tuleb edaspidi § 3 lõike 2 punkti 3 muudatuse kohaselt esitada saatedokumentidel kvaliteediklass ka greipide, laimide ja pomelite puhul ning punkti 4 muudatuse kohaselt sordinimi ka mandariinide ja nende hübriidide puhul, välja arvatud satsumad ja klementiinid, ning apelsinide sordinimi või sordirühma nimi Navel-rühma ja Valencia-rühma puhul.

Eelnõu § 1 punktiga 6 kehtestatakse määruse nr 81 lisa uues sõnastuses.

Eelnõu §-ga 2 muudetakse määrust nr 1, milles asendatakse viited komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 543/2011 viidetega komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 2023/2430.

Eelnõu § 2 punktiga 1 kehtestatakse määruse nr 1 preambul uues sõnastuses tulenevalt komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 543/2011 kehtivuse lõppemisest ja komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2023/2430 jõustumisest.

Eelnõu § 2 punktiga 2 asendatakse määruse nr 1 § 2 lõikes 1 viide komisjoni rakendusmääruse 543/2011 artiklile 10 viitega komisjoni rakendusmääruse nr 2023/2430 artiklile 3.

Eelnõu § 2 punktiga 3 kehtestatakse määruse nr 1 § 2 lõige 2 uues sõnastuses.

Eelnõu § 2 punktiga 4 asendatakse määruse nr 1 § 3 lõikes 1 viide komisjoni rakendusmääruse nr 543/2011 artiklile 12 viitega komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 2023/2430 artiklile 4.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 671–854);

2) komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2023/2429, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 turustamisstandardite osas puu- ja köögiviljasektoris, teatavate töödeldud puu- ja köögiviljatoodete puhul ja banaanisektoris ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 1666/1999 ning komisjoni rakendusmäärused (EL) nr 543/2011 ja (EL) nr 1333/2011 (ELT L2023/2429, 03.11.2023, lk 1–77);

3) komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 2023/2430, millega kehtestatakse turustamisstandarditele vastavuse kontrolli eeskirjad puu- ja köögiviljasektoris, teatavate töödeldud puu- ja köögiviljatoodete sektoris ning banaanisektoris (ELT L 2023/2430, 03.11.2023, lk 1–18).

4. Määruse mõjud

Määruste nr 81 ja nr 1 muudatused, millega asendatakse viited komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 543/2011 viidetega komisjoni rakendusmäärusele (EL) nr 2023/2430, mõjutavad kõiki värsket puu- ja köögivilja turustamisega tegelevaid ettevõtjaid ning Põllumajandus- ja Toiduametit turustamisstandarditele vastavuse kontrolli järelevalve tegemisel. Muudatuse mõju on ühekordne ja ebasoovitavate mõjude esinemise risk puudub.

Teine muudatus, mis tuleneb tsitrusviljade turustusstandardi muutumisest ja millest tulenevalt tuleb edaspidi märkida saatedokumentidel ka greipide, laimide ja pomelite kvaliteediklass ning mandariinide ja nende hübriidide, välja arvatud satsumad ja klementiinid, ning apelsinide sordinimi või sordirühma nimi Navel-rühma ja Valencia-rühma puhul, suurendab ettevõtjate halduskoormust. Turustamisstandarditele vastavuse kontrolli mõju järelevalve tegemisele on ühekordne. Ebasoovitavate mõjude esinemise risk puudub.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei too endaga kaasa lisatoiminguid ega lisakulutusi riigieelarve vahenditest. Samuti ei kaasne määruse rakendamise uusi tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Rahandusministeeriumile.